

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Barát Lúdvé

Cím:

Pesti séták

Forrás:

274 Új színfolt a Rákóczi úton

(Hely)

Eti. Bp 1955.

XI. (Idő) 4.

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy:

640.24

Hely:

"Erdel" cukrászda

Idő:

1955

Személy:

Helyszám:

Közp.

Hétköznap este, hét óra tájt...

Faburkolat, metszett tükrök, linóleumpadlat. Minden olyan ragyogóan tiszta ebben a négyszögű teremben, az Elelmiszeripari Minisztérium új, Rákóczi úti szaküzletében. A köröskörül sorakozó ernyős lámpákból, a kettős mennyezet közé rejtett világítótestekből erős, mégis szelíd fény árad. Itt nincs hangulatvilágítás, mint egyik-másik belvárosi eszpresszóban, afféle árnyékot növesztő félhomály, amely nem-hogy élénkítené, inkább nyomasztja a kedélyt, fojtóvá teszi a hangulatot. Világos van, mosolygó arcok ragyognak a fényben. Roppant barna cserépkálya hasal a falnál, szélesen, kellemes, enyhe meleget áraszt. A vendégek a nyugalom jól-eső érzésével üldögélnek a fehér csipketerítővel borított, ószirozásával díszített asztalkák körül. Úgy látom, akad ismerős, nem is egy. Az a két fiatal nő a bejárat mellett — az 1-es számú gyógyszerár patikusnói — mielőtt elkezdik a szolgáltatást, megesznek egy-egy szelet tortát. Szemben velük házaspár — az asszony kertes, munka után itt adott találkozót férjének. Hát azt

a kedves, kerekkepű színművészt ki ne ismerné — a Nemzetiből szaladt át egy feketére. A sarokban fiatal pár hajol össze, s annyira — nem látni arcukat. A többiek beszélgetnek, újságot olvasnak, eszegetnek; vagy hörpölik a kávé. Orvos, háziasszony, villamoskalauz, üzemi dolgozó, tisztviselő, diák — sokféle ember összeverődik itt. S valahogy nem is egyszerűen nyilvános helynek tekintik ezt a ragyogó cukrászdát — inkább valamiféle klubnak, ahol már igencsak összeszokhatott mindenki. „Mit szól ehhez a kuglófhoz, fiam?” — szól át egy hetvenes, fehérfejű néni a szomszéd asztalnál ülő fiatalemberhez; s az, nyilván próbára akarja tenni, mert nem felel, inkább ő is kérdez valamit: „Hát azelőtt? A néni fiatalkorában? Nem volt ilyen finom?” Elkomolyodik az öregasszonyka mosolygós képe; halkan mondja, bólogat: „Dehogy nem... Miért ne lett volna? Csak nem a magunkfajtnak. Jó, ha karácsonykor jutott...” Hangja hallatára nekem is emlékez-nem kell, s behúnyva szememet egy pillanatra, szinte látom magamat, soványan és csapzottan és dideregve álldogálni egy cuk-

rászkirakat előtt... De most — idebent ülök, a melegben, a fényben. Belülről nézem, hogyan sorakoznak, zsúfolódnak a tálalóállványon az inycsiklandozó tortaszeletek, mignonok, sütemények. „Rákóczi-tortát kérek!” — hangzik nem egy vendég ajkáról a kívánság. A Rákóczi-torta — a cukrászda specialitása: csokoládé- meg gyümölcskrém lapul a piskótatészta rétegei között, a tetején pedig valami egészen különösen jóízű, színes máz, talán marcipán. Hanem a többi édes-ség is kitűnő ám! A csinos, vasalt kötényes lányok — érdekes, hogy ebben a cukrászdában csak fekete hajú lányokat látok — alig győzik az asztalokhoz hordani. Dobos-, rokokó-, mokka-, diótorta... bécsi kocka, Himálája, Tatra-csúcs, habrolló, mandulás kifli... Jól-esik nézni, inycsiklandozó illatukat érezni. S úgy lát-szik, nemcsak nekem. Egy közepes korú — s közepes-nél kissé gömbölyűbb asszony, le nem veszi pillan-tását a levegőben úszó, suhanó habos meg krémes tál-

cákról. Egyideig hősiesen ellentáll, „csak egy szimp-lát...” — leheli —, de negyedóra múltán elszántan felfüggeszti fogyókúráját.

Mosolygós fiatal nő — az egyetlen szőke — fehér köpenyben járkal az asztalok között. Tóth Ferencné üzletvezető. Gyönyörködik a fogyasztásban. Örül, hogy úgy ízlik minden a vendégeknek. „Hát még ha pálmakertünk lenne!” — só-hajtja. Mert ez a vágya — s nemcsak néki, de a cukrászda minden dolgozójának. A ház fedett, oszlo-pos teraszát lehetne mér-sékelt költséggel átalakítá-ni „pálmakertté”. Bárcsak döntene már a tanács eb-ben az ügyben... Még a panaszkönyvben is benne van ez a kívánság — a ven-dégek részéről. Máskülönb-en igencsak üresek a fü-zet lapjai. Egyetlen panaszt látok: „...mégse járja, hogy este hétre már elfogy a sarokház!” Egy másik vendég viszont lelkes so-rokkal üdvözli a cukrász-dát, mely „...új színfolt a Rákóczi út házrengetegé-ben, s máris vendégmarasz-taló otthona lett a dolgo-zóknak.” A következő lapon bizonyos nevezetű Gellért-né valóságos „panaszkönyvi dicséretben” részesíti Takács Mária-t és Kósa Györgynét, a cukrászda két fehérkötényes, suhanó léptű dolgozóját. Egyre nyílik, csukódik az ajtó, jönnek-mennek a vendégek — s a vásárlók. Selyempapír zi-

zeg, csomagolják a Stefá-niát, a Bohém-szeletet, a francia krémet, s a többi cukrászköteményt. Lám, „sarokház”-ből is van, amennyi kell...

Kilépek az ajtón. A süte-mény- és kávéillat velem tart, érzem, itt szálldos a Rákóczi úton, a Blaha Luj-za téren. S bennem marad az a kedves, derűs hangulat is, amely elárad az új cuk-rászda faburkolatos termé-ben, a pesti dolgozók „ven-dégmarasztaló, szép ottho-nában”...

Barát Lúdvé